

Projekt

z dnia 3 listopada 2021 r.

Zatwierdzony przez

BURMISTRZ

mgr Grzegorz Watycha

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA NOWY TARG**

z dnia 3 listopada 2021 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006) Rada Miasta Nowy Targ uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Nowy Targ.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Targu

mgr Agnieszka Zmarzińska

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny jako zadanie własne gminy został określony w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, natomiast art. 179 ust. 2 cytowanej ustawy wskazuje, że programy uchwalane są przez radę gminy, z uwzględnieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 określa cele i działania podejmowane przez Gminę Miasto Nowy Targ na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi z terenu Miasta Nowy Targ.

Celem Miejskiego Programu Wspierania Rodziny jest rozwój zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodzin, które zagrożone są wykluczeniem społecznym i przeżywają trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Działania ukierunkowane są w szczególności na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, społecznych i opiekuńczo – wychowawczych, które mają sprzyjać prawidłowemu funkcjonowaniu rodzin w środowisku, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Realizacja Programu ma na celu tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin z dziećmi, poprzez prowadzenie skoordynowanych i skutecznych działań. Aby osiągnąć założone cele, wskazane jest zaangażowanie wszystkich instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Na podstawie Zarządzenia Nr 0050.122.2021 Burmistrza Miasta Nowy Targ z dnia 12 października 2021 r., zostały przeprowadzone konsultacje społeczne Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024. Konsultacje społeczne odbyły się w dniach od 20 października 2021 r. do 2 listopada 2021 r. Nie wniesiono uwag do projektu dokumentu.

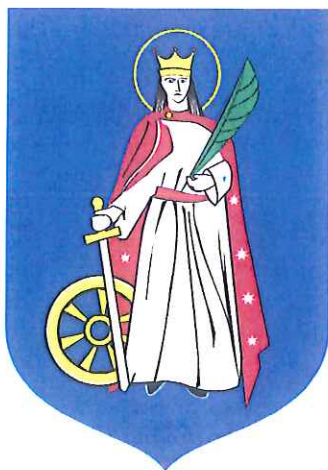
Uchwałą Nr IV/36/2019 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 4 lutego 2019 r. został przyjęty Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021, który obowiązuje do końca roku 2021, w związku z powyższym podjęcie uchwały w powyższym zakresie na lata 2022 – 2024 jest uzasadnione.

BURMISTRZ

mgr Grzegorz Watycha

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Nowy Targ
z dnia.....2021 r.

M I A S T O
NOWY TARG

MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024

Nowy Targ, 2021

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	3
2. POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	5
3. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY MIASTO NOWY TARG.....	6
4. DIAGNOZA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	7
5. ORGANIZACJA SYSTEMU WSPARCIA.....	12
6. ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY MIASTA NOWY TARG.....	17
7. ANALIZA SWOT.....	18
8. CELE, ZADANIA I POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU.....	20
8.1 Cele szczegółowe.....	20
8.2 Potrzeby związane z realizacją Programu.....	20
8.3 Realizacja celów i podejmowane działania.....	21
9. REALIZACJA PROGRAMU.....	24
9.1 Finansowanie.....	24
9.2 Monitoring i ewaluacja.....	24
9.3 Harmonogram działań na lata 2022 – 2024.....	25

1. WPROWADZENIE

Preambuła Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami uchwała się niniejszą ustawę”¹.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, w którym może odbywać się naturalny proces kształtowania osobowości jej członków, a szczególnie dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie zrealizować podstawowych zadań, relacje rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dezorganizacja rodziny przyczynia się do niedostosowania społecznego dziecka.

Obowiązkiem gminy jest zabezpieczenie potrzeb rodzin i ich dzieci mieszkających na jej terenie. Dysfunkcje w środowisku rodzinnym stanowią duże zagrożenie zwłaszcza dla dzieci i młodzieży, która narażona jest na dziedziczenie patologicznych norm i wzorców zachowań oraz szczególnie podatna na negatywne oddziaływanie otoczenia zewnętrznego. Zaznaczyć należy, że państwo i jego instytucje mają rodzinę wspierać, a nie wyręczać w wypełnianiu przez nią jej podstawowych funkcji. Rodziny na co dzień borykające się z problemami, których nie są w stanie samodzielnie rozwiązać i wymagają wsparcia instytucjonalnego, najczęściej znajdują się również w obszarze działania pomocy społecznej.

Opracowanie Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest istotne, ponieważ jedynie skuteczna pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych względem dzieci oraz ich ochrona, może być osiągnięta poprzez efektywną współpracę wszystkich osób zaangażowanych, instytucji i organizacji pracujących na rzecz rodzin z dziećmi. Wzorem lat ubiegłych, podstawą opracowania niniejszego Programu jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu od 2012 r. realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej kolejno na podstawie:

- 1) Uchwały Nr XXIX/242/2013 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 25 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015;
- 2) Uchwały Nr XVII/156/2015 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018;
- 3) Uchwały Nr IV/36/2019 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

¹ Preambuła ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy zadania, do których należy²:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych burmistrz, zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego³.

Rodziny potrzebujące wsparcia z powodu występujących dysfunkcji, wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz przedstawicieli służb, które mają kontakt z rodziną i podejmują działania na rzecz rodzin w oparciu o przygotowany plan pracy.

² Art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006).

³ Art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Od 1 stycznia 2017 r., z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się zakres działań asystenta rodziny. Powierzono mu funkcję koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także wsparcia rodzin dzieci, u których zostało zdiagnozowane „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”⁴.

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, podobnie jak w ubiegłych latach, został opracowany na bazie sprawozdawczości, zebranych danych merytorycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu, Urzędu Miasta Nowy Targ oraz danych statystycznych podmiotów i instytucji współpracujących z Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Niniejszy Program nawiązuje do założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Nowy Targ na lata 2021 – 2030 przyjętej Uchwałą Nr XXV/270/2020 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 7 grudnia 2020 r. a koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu. Odbiorcami Programu będą przede wszystkim rodziny, które nie są w stanie samodzielnie pokonać kryzysu i wymagają wsparcia instytucjonalnego.

2. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 określa działania skierowane do rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także działania profilaktyczne i upowszechniające działania prorodzinne i nawiązuje do wcześniej realizowanych programów w obszarze wsparcia rodzin.
2. Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:
 - 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006);
 - 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2396, z 2021 r. poz. 794, 803);
 - 3) ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
 - 4) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
 - 5) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
 - 6) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
 - 7) uchwałą Nr XXV/270/2020 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Nowy Targ na lata 2021 – 2030.

⁴ Art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).

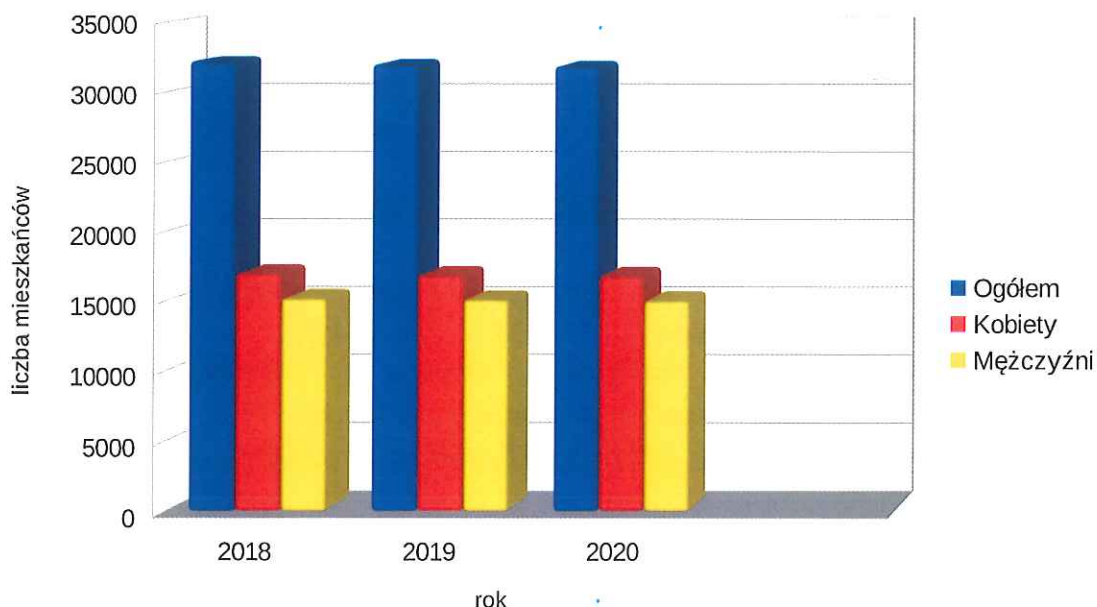
3. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY MIASTO NOWY TARG

Gmina Miasto Nowy Targ to gmina miejska, leżąca w powiecie nowotarskim, granicząca z gminami: Szaflary, Nowy Targ, Czarny Dunajec. Siedzibą gminy jest Miasto Nowy Targ. Powierzchnia Gminy Miasto Nowy Targ wynosi 50,42 km². Według stanu na dzień 30 czerwca 2020 r., liczba ludności Gminy Miasto Nowy Targ wyniosła 33 324 osób, z czego 52,3 % stanowiły kobiety, a 47,7 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 17,37 % ludności powiatu i 0,98 % ludności województwa⁵. Głównym obszarem zainteresowania jest sytuacja rodzin, a szczególnie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze z terenu Gminy Miasta Nowy Targ. W Tabeli 1 przedstawiony został stan ludności w Gminie Miasto Nowy Targ z podziałem na płeć. Możemy zauważyć, że liczba ludności na terenie gminy stopniowo maleje.

Tabela 1. Liczba mieszkańców z podziałem na płeć w latach 2018-2020

Struktura ludności wg płci w okresie 2018 – 2020			
ROK	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców ogółem	32 193	31 979	31 850
Kobiety	16 986	16 865	16 821
Mężczyźni	15 207	15 114	15 029

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Urzędu Miasta Nowy Targ.

⁵ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasto Nowy Targ za rok 2020 – dane na podstawie BDL GUS.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. stopa bezrobocia dla powiatu nowotarskiego wynosiła 7,2 %. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Miasto Nowy Targ wynosiła 992 osoby, w tym 47,68 % stanowiły kobiety, natomiast 52,32 % mężczyźni. Udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,29 %⁶. Kondycja finansowa rodzin w dużej mierze zależy od aktywności zawodowej jej członków. W Gminie Miasto Nowy Targ w ostatnich latach obserwowano spadek liczby osób bezrobotnych. Jednak w roku 2020 nastąpił wyraźny wzrost bezrobocia na terenie miasta, do którego niewątpliwie przyczynił się ogłoszony stan epidemii COVID-19, z którą zmagają się Polska i cały świat od kilkunastu miesięcy. W wyniku pandemii zostały ustanowione określone ograniczenia, nakazy i zakazy. Wiele osób straciło pracę, a w niektórych zakładach pracy ograniczono wynagrodzenia, aby utrzymać poziom zatrudnienia. Niepewność na rynku pracy i większa trudność w znalezieniu zatrudnienia w dobie epidemii koronawirusa, negatywnie wpłynęła na kondycję finansową osób i rodzin, a w konsekwencji jest powodem zaburzenia prawidłowego funkcjonowania tych rodzin. Tabela 2 przedstawia stan osób bezrobotnych w Gminie Miasto Nowy Targ w poszczególnych latach.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych mieszkańców gminy w latach 2018-2020

ROK	OGÓLEM	KOBIEТЫ	Z tego:				
			będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	do 30 roku życia	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni
2018	773	379	621	188	76	230	367
2019	710	355	596	161	62	210	320
2020	992	473	787	284	149	254	430

Opracowanie: dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Targu.

4. DIAGNOZA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Rodzina stanowi pierwsze naturalne środowisko życia dziecka. Od chwili urodzenia poprzez kolejno po sobie następujące okresy rozwojowe zaspokaja ona potrzeby psychiczne, społeczne, biologiczne oraz materialne młodego człowieka. Rodzice wobec dziecka pełnią wielorakie funkcje, tym samym ponoszą odpowiedzialność zarówno za jego losy rozwojowe, jak i edukacyjne. Istotnym zadaniem rodzica jest zapewnienie dziecku opieki, wychowania, poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, a także zbudowania mocnych i zdrowych więzi rodzinnych. Nie każda rodzina posiada umiejętności pozwalające sprostać wszystkim zadaniom. Trudności rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych najczęściej wynikają z uwarunkowań wewnątrzrodzinnych, a także pozarodzinnych, co w konsekwencji prowadzi do sytuacji kryzysowych, których nie są w stanie rozwiązać we własnym zakresie. Dodatkowym czynnikiem negatywnie wpływającym na funkcjonowanie rodziny jest przemoc, uzależnienia, nieprawidłowe wzorce wychowawcze. Analiza

⁶ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miasto Nowy Targ za rok 2020 – dane na podstawie BDL GUS.

danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu pozwoli na określenie celów Programu Wspierania Rodziny.

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”⁷. Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Miasto Nowy Targ jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu, który umożliwia przezwyciężanie rodzinom trudnych sytuacji życiowych. Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka⁸. Z danych statystycznych Ośrodka, wywiadów środowiskowych, a także obserwacji i doświadczenia pracowników socjalnych wynika, że osoby oraz rodziny objęte wsparciem pomocy społecznej, to głównie rodziny wieloprotblemowe, które nie radzą sobie z zaspakajaniem potrzeb, nie tylko tych ekonomicznych, ale również mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Analizując dane na przestrzeni lat 2018 – 2020 można zauważyć, że w dalszym ciągu dominującymi problemami osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność. Obserwuje się również tendencję wzrostową liczby osób i rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego a także z powodu występującego alkoholizmu w rodzinach (Tabela 3).

Tabela 3. Powody udzielenia pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2018 – 2020

Powody przyznania pomocy	2018		2019		2020	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	249	613	252	607	256	586
bezrobocie	181	533	187	517	194	519
długotrwała lub ciężka choroba	254	424	250	393	246	403
niepełnosprawność	246	448	238	430	210	390
bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	59	194	69	234	74	256
potrzeba ochrony macierzyństwa	63	350	68	371	65	340
alkoholizm	27	38	29	52	39	68
bezdomność	13	13	19	19	28	28
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	6	15	1	1
zdarzenia losowe	2	5	0	0	0	0
przemoc w rodzinie	4	9	1	2	8	19

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

⁷ Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2396, z 2021 r. poz. 794, 803).

⁸ Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W ramach szeroko rozumianej pracy socjalnej, ukierunkowanej na poprawę sytuacji rodzin, mieszkańcy miasta korzystają z oferty pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu. Praca socjalna prowadzona jest przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny zatrudnionych w Ośrodku, którzy podejmują wszelkie możliwe starania, by trafnie zdefiniować problemy świadczeniobiorców i wspomóc ich w procesie odzyskiwania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz pełnienia ról społecznych, zawodowych, rodzinnych. Praca socjalna w świetle ustawy o pomocy społecznej jest zdefiniowana jako „działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”⁹.

Polega w szczególności na:

- motywowaniu do poszukiwania zatrudnienia,
- udzielaniu pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- współpracy z kuratorem sprawującym nadzór w rodzinie,
- motywowaniu do kontynuowania leczenia,
- edukacji w zakresie problemu uzależnienia oraz motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego,
- motywowaniu do utrzymywania abstynencji,
- współpracy z pedagogami szkolnymi,
- podejmowaniu działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- udzielaniu pomocy w zakresie procedury ubiegania się o uzyskanie stopnia niepełnosprawności,
- współpracy z pracownikami socjalnymi z innych instytucji oraz współpracy z instytucjami na rzecz udzielenia pomocy i wsparcia rodzinie (PCPR, OPS, MOPS, GOPS, służba zdrowia, Urząd Miasta, Policja, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe, inne),
- udzieleniu pomocy w uzyskaniu świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, wychowawczych i innych.

Doświadczenia pracowników socjalnych i asystentów rodziny w wieloletniej pracy z klientami pomocy społecznej pokazują, jak trudny jest proces eliminowania lub chociażby zmniejszania rozmiarów występujących nieprawidłowości i dysfunkcji w rodzinach. Bez zaangażowania i współpracy po stronie członków tych rodzin, ich chęci i zgody na zmianę „na lepsze”, nawet najlepiej wykwalifikowana kadra pracowników nie będzie w stanie pomóc im w procesie poprawy swojej sytuacji. Dlatego istotnym jest, aby członkowie rodzin aktywnie uczestniczyli w procesie zmiany i wychodzenia z nieporadności, a naszym zadaniem jest ich w tym wesprzeć i wspomóc, ale nie wyręczyć. Należy podejmować takie działania, które zminimalizują ryzyko umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

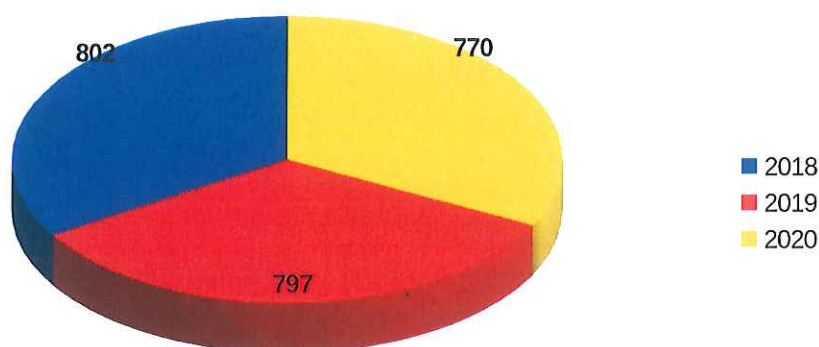
W latach 2018-2020 Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu nadal obserwował nieznaczny spadek ogólnej liczby osób objętych wsparciem w ramach pomocy społecznej, co przedstawia Tabela 4.

⁹ Art. 6 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2396, z 2021 r. poz. 794, 803).

Tabela 4. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2018-2020

ROK	Liczba osób objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu
2018	802	1107
2019	797	1092
2020	770	1080

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

Jednym z elementów mającym znaczący wpływ na zmniejszanie się liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, jest realizowany od 1 kwietnia 2016 r. rządowy program „Rodzina 500 Plus”, który w znacznym stopniu poprawił sytuację finansową wielu rodzin z dziećmi. Pomimo faktu, iż świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do kryterium dochodowego, część rodzin rezygnuje z możliwości ubiegania się o pomoc. Tabela 5 przedstawia dane statystyczne dot. realizacji programu „Rodzina 500 Plus” z której wynika, że liczba osób korzystających ze świadczenia wychowawczego stale rośnie.

Tabela 5. Realizacja rządowego programu „Rodzina 500 Plus” w latach 2018-2020

ROK	Liczba osób uprawnionych do świadczenia „500 Plus”	Liczba wypłaconych świadczeń
2018	4 076	43 062
2019	5 939	55 621
2020	6 124	69 827

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

„Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych”¹⁰. Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zawiera możliwe do zastosowania w nadzwyczajnych, wyjątkowych sytuacjach mechanizmy zapobiegające marnotrawieniu świadczenia wychowawczego lub wydatkowaniu świadczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem. Zgodnie z zapisem ustawy, w przypadku, gdy osoba uprawniona do świadczenia wychowawczego marnotrawi wypłacane jej świadczenie wychowawcze lub wydatkuje je niezgodnie z celem, organ właściwy przekazuje należne osobie świadczenie wychowawcze w całości lub w części w formie rzeczowej, np. żywność, ubrania, lekarstwa, itp., lub w formie opłacania usług¹¹, np. opłacanie żłobka, przedszkola, kosztów internatu, wykupienie obiadów, biletów na basen, kino, czy kursy językowe, itp.

Kolejnym z elementów polityki państwa w zakresie wsparcia rodziny, jest system świadczeń rodzinnych, który obejmuje pomoc finansową w postaci zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne). Celem zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka¹². Z kolei świadczenia opiekuńcze obejmują zakresem swojej pomocy osoby niepełnosprawne lub w podeszłym wieku, a ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z koniecznością zapewnienia tym osobom opieki i pomocy innej osoby z uwagi na ich niezdolność do samodzielnej egzystencji. Część świadczeń rodzinnych, jaką są zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka ma na celu łagodzenie sytuacji finansowej rodziny, która uległa pogorszeniu ze względu na wydatki związane z urodzeniem dziecka oraz wyróżnienie i promocję rodzin posiadających dzieci.

Tabela 6. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych – świadczenia wypłacone w latach 2018-2020

Rodzaj świadczenia		Liczba wypłaconych świadczeń		
		2018	2019	2020
Zasiłki rodzinne		29911	28416	23868
D O D A T K I	z tytułu urodzenia dziecka	159	149	177
	z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1472	1306	1025
	z tytułu samotnego wychowywania dziecka	1177	1223	1091
	z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1457	1443	1337
	z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	3016	2907	2233
	z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	191	237	277
	z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	4417	4344	4004

¹⁰ Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z 2021 r. poz. 1162).

¹¹ Art. 9 ustawy z dnia z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

¹² Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111, z 2021 r. poz. 1162).

Zasiłki pielęgnacyjne	8112	8134	7715
Świadczenia pielęgnacyjne	1079	1114	1181
Specjalny zasiłek opiekuńczy	371	397	370
Świadczenie Rodzicielskie	808	911	858
Zasiłek dla opiekuna	189	140	132
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	287	243	244
Składki ZUS od świadczeniobiorców	1066	1127	1152
Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	2888	2722	2719
Świadczenie „Za życiem”	1	4	3

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

Z danych liczbowych zawartych w powyższej tabeli wynika, że liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych systematycznie maleje, czego powodem może być rosnące minimalne wynagrodzenie za pracę, przy stosunkowo niskim kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń rodzinnych, które od kilku lat nie zostało podniesione. W związku ze wzrostem najniższego wynagrodzenia, część osób nie kwalifikuje się do świadczeń rodzinnych z powodu przekroczonego kryterium dochodowego.

5. ORGANIZACJA SYSTEMU WSPARCIA

Na terenie Gminy Miasto Nowy Targ funkcjonują dwie placówki wsparcia dziennego „Renovaro” oraz „TOTUS TUUS”, które prowadzone są w formie świetlicy. Organami prowadzącymi są odpowiednio Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Jadwigi Królowej oraz Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Jana Pawła II. Celem placówek jest zapewnienie opieki wychowawczej i dydaktycznej oraz realizacja oddziaływań profilaktycznych szczególnie na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i ubogich materialnie. Zajęcia w świetlicach środowiskowych wsparcia dziennego są realizowane w grupach zajęciowych i obejmują bloki tematyczne takie jak: sport i rekreacja, zajęcia artystyczne (muzyka, taniec, teatr, plastyka), informatyczne, zajęcia gospodarstwa domowego. Mają one charakter opiekuńczo – wychowawczy, profilaktyczny oraz edukacyjny (wyrównywanie opóźnień w nauce). Wychowankowie korzystają z możliwości odrabiania zadań oraz korepetycji w przedmiotach sprawiających trudności. Dzieci biorą ponadto udział w licznych wycieczkach, a w okresie wakacyjnym przebywają na kolonii letniej. Ponadto w zasobach infrastruktury społecznej Gminy Miasto Nowy Targ funkcjonują placówki oświatowe takie jak: 1 punkt przedszkolny, 9 przedszkoli, w tym 2 przedszkola publiczne oraz 8 szkół podstawowych, w tym 7 szkół publicznych i 1 szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej oraz 2 żłobki prowadzone na podstawie art. 27 ust. 1-3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat. W nowotarskich szkołach funkcjonuje 7 świetlic szkolnych, do których uczęszcza ok 780 dzieci. Przedszkola i szkoły podstawowe prowadzone przez miasto funkcjonują w 9 obiektach szkolnych wyposażonych w infrastrukturę zewnętrzną rekreacyjno – sportową¹³.

¹³ Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych przez Gminę Miasto Nowy Targ w roku szkolnym 2019/2020.

Na terenie Gminy Miasto Nowy Targ prowadzona jest pomoc stypendialna dla najuboższych uczniów, program wyprawki szkolnej, jak również pomoc adresowana do rodzin wielodzietnych w ramach ogólnopolskiej „Karty Dużej Rodziny” oraz „Nowotarskiej Karty Dużej Rodziny” (Tabela 7). W roku 2020 uchwałą Nr XXIII/255/2020 z dnia 12 października 2020 roku Rada Miasta Nowy Targ upoważniła Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkujących na terenie Gminy Miasto Nowy Targ. W związku z powyższym z dniem 1 stycznia 2021 r. zadanie w zakresie pomocy socjalnej o charakterze edukacyjnym w formie stypendium lub zasiłku szkolnego dla uprawnionych uczniów, zamieszkałych na terenie miasta Nowy Targ realizowane jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

Tabela 7. Realizacja programu „Karta Dużej Rodziny” oraz pomocy stypendialnej dla uczniów w latach 2018 – 2020 r.

Rok	Pomoc stypendialna i zasiłki dla uczniów	Rok	Nowotarska Karta Dużej Rodziny
2018/2019	188	2018	539
2019/2020	149	2019	365
2020/2021	127	2020	1033

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Urzędu Miasta w Nowym Targu.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej może uzyskać pomoc rodzin wspierających. Rodzina wspierająca może pochodzić z bezpośredniego otoczenia dziecka i pomagać rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Obecnie w Gminie Miasto Nowy Targ nie ma rodzin pełniących funkcje rodzin wspierających. Corocznie podejmowane są działania mające na celu zachęcenie rodzin do przyjęcia na siebie roli rodziny wspierającej poprzez kampanię informacyjną, komunikaty zamieszczane na stronie internetowej, plakaty promujące rodziny wspierające w siedzibie ośrodka oraz innych instytucjach. Z uwagi na potrzebę wsparcia rodzin wspierających na terenie miasta, konieczne jest wzmocnienie działań profilaktycznych w tym zakresie i rozszerzenie powyższych działań w Programie na lata 2022-2024.

Praca z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze jest procesem złożonym i wymaga wypracowania wraz z członkami rodziny planu pracy mającego charakter długofalowy. Efekty pracy z rodziną w znacznym stopniu zależą od aktywności jej członków, współpracy, otwarcia na proponowane wsparcie, ale także chęci wprowadzenia zmian przez poszczególnych członków rodziny.

Na mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ważnym narzędziem wspierającym rodzinę stała się usługa asystenta rodziny. Asystent rodziny podczas spotkań, które odbywają się w miejscu zamieszkania rodziny, bądź w miejscu wyznaczonym przez rodzinę, świadczy pomoc w nabyciu umiejętności przy wykonywaniu najprostszych czynności, które składają się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego, zapewnienia odpowiedniej opieki nad dziećmi, a także nabywania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz odbudowywania

więzi rodzinnych. W ramach usługi asystenta rodziny organizowana jest interdyscyplinarna praca osób, instytucji, których celem jest stworzenie i wdrożenie systemu pomocy rodzinie w kryzysie, w tym ze szczególnym uwzględnieniem trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. (Tabela 8).

Tabela 8. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach
2018	2	29	73
2019	2	24	54
2020	2	19	46

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

Systematycznie malejąca liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem i usługą asystenta rodziny, może świadczyć o skuteczności podejmowanych przez asystentów działań a tym samym poprawa funkcjonowania rodzin, które nie wymagają już wsparcia instytucjonalnego. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie definiuje ram czasowych, w których powinna zostać zamknięta praca asystenta z rodziną, jednak często kilkuletni okres realizacji usługi asystenckiej, związany jest z indywidualną sytuacją danej rodziny i nie pozwala asystentowi na zakończenie współpracy. Występują jednak sytuacje, w których pracę asystenta zakończono z uwagi na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, rezygnację rodziny lub osiągnięcie zamierzonych celów. Pomimo tendencji malejącej liczby rodzin objętych usługą asystenta, prognozuje się wzrost zapotrzebowania na ten rodzaj wsparcia. Potrzeba objęcia rodzin pomocą asystenta w niektórych przypadkach wynika również z postanowienia Sądu, na mocy którego Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich zobowiązuje rodziny do podjęcia współpracy z asystentem rodziny. W związku z powyższym w dalszym ciągu konieczne jest utrzymanie zatrudnienia asystentów rodziny, zapewniając im jednocześnie możliwość udziału w szkoleniach, kursach, warsztatach, w celu systematycznego podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz świadczenia profesjonalnej pomocy rodzinom tego wymagającym.

Od 1 stycznia 2017 r. został poszerzony zakres pracy asystenta rodziny, któremu przypisano zadania mające na celu kompleksowe wsparcie, wynikające z połączenia zadań asystenta rodziny na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Praca asystenta polega w szczególności na koordynacji wsparcia rodzin, w których wystąpiły sytuacje powikłania ciąży lub zdiagnozowania u dziecka ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zadaniem asystenta jest pomoc w uzyskaniu pomocy psychologicznej, prawnej, opieki zdrowotnej, rehabilitacji i innych, ale także w zakresie pokonania trudności w sprawowaniu opieki i pielęgnacji dziecka wymagającego specjalnej troski. Ponadto ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” określa m. in. uprawnienia do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę dziecka zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie

porodu. Zgodnie z art. 10 ust. 4 wymienionej ustawy, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Podstawowym warunkiem uprawniającym do świadczenia jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej¹⁴. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu w latach 2018 – 2020 wypłacił łącznie 8 jednorazowych świadczeń w wys. 4000 zł.

Na podstawie Uchwały Nr XXIV/191/2012 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 22 października 2012 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu realizuje zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. Bardzo poważne w skutkach jest wychowywanie dzieci w rodzinie, w której występuje problem przemocy. Często w tych rodzinach dochodzi do długotrwałych zaburzeń emocjonalnych, stąd tak ważna jest szybka i profesjonalna pomoc osobom doświadczającym przemocy oraz podjęcie odpowiednich działań wobec sprawcy przemocy. Dlatego też na terenie Gminy Miasta Nowy Targ powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu wchodzi pracownicy socjalni Ośrodka, przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji, kuratorzy społeczni, przedstawiciele oświaty, służby zdrowia, organizacji pozarządowych, członkowie Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie wspólnych działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc, gdzie rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze, w których występuje zjawisko przemocy, mają możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego, socjalnego, uzależnień). Celem poradnictwa jest profesjonalna pomoc osobom i rodzinom, które wykazują potrzebę wsparcia i pomocy w rozwiązaniu swoich problemów życiowych w różnych obszarach. W 2018 r. z poradnictwa specjalistów skorzystało łącznie 95 osób, w 2019 r. – 116 osób, a w 2020 r. – 103 osoby, co pokazuje, że umożliwienie rodzinom w kryzysie dostępu do takiej formy wsparcia, jest niezbędne.

W roku 2020 Uchwałą Nr XXVI/288/2020 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 28 grudnia 2020 r. został przyjęty nowy Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025, którego celem głównym jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie

¹⁴ Art. 4 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329).

dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie¹⁵.

Występowanie przemocy w rodzinie według danych tut. Ośrodka oraz Zespołu Interdyscyplinarnego jest zjawiskiem nadal występującym, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Liczba prowadzonych procedur „Niebieska Karta” w latach 2018 – 2020

Rok	2018	2019	2020
Liczba rodzin, w których prowadzona była procedura „Niebieskiej Karty” w poszczególnych latach	47	52	60

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

Pomimo szeroko rozumianej pracy i pomocy świadczonej na rzecz rodzin, mają miejsce sytuacje, w których zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Do zadań własnych gminy należy współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w pieczy – rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości¹⁶:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo –wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2 cytowanej ustawy, w wysokości¹⁷:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo–wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo–terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

¹⁵ Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

¹⁶ Art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006).

¹⁷ Art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Sąd może również umieścić dziecko pozbawione opieki i wychowania rodziców w zakładzie opiekuńczo – leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno – leczniczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, za które gmina jest zobowiązana (art. 18 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) do współfinansowania tych kosztów. Opłata taka wynosi nie mniej niż 200 % najniższej emerytury i stanowi odpowiednio:

- 1) 10 % w pierwszym roku pobytu,
- 2) 30 % w drugim roku pobytu,
- 3) 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu.

Na przestrzeni lat 2018 – 2020 Gmina Miasto Nowy Targ współfinansowała koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej (Tabela 10). Z danych zawartych w tabeli wynika, że liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej stale rośnie, a w kolejnych latach prognozuje się umieszczenie kolejnych dzieci.

Tabela 10. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2018 – 2020

Rok	2018	2019	2020
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	35	47	48

Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu.

6. ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY MIASTA NOWY TARG

1. Realizatorami Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 są:
 - 1) Urząd Miasta w Nowym Targu;
 - 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu.
2. Partnerami Programu są:
 - 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu;
 - 2) Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich w Nowym Targu;
 - 3) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Nowym Targu;
 - 4) Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Targu;
 - 5) Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu;
 - 6) Placówki oświatowe;
 - 7) Placówki służby zdrowia;
 - 8) Organizacje pozarządowe;
 - 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Targu;
 - 10) Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Targu.
3. Zasoby instytucjonalne w zakresie wspierania rodzin Gminy Miasto Nowy Targ:
 - 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Targu w strukturze którego funkcjonują:
 - a) Dział Pomocy Środowiskowej, w skład której wchodzi:
 - Sekcja Pracy Socjalnej,
 - Sekcja Asysty rodzinnej,
 - Sekcja Usług Opiekuńczych;

- b) Dział Świadczeń Społecznych z wyodrębnionymi stanowiskami:
 - ds. pomocy społecznej,
 - ds. dodatków mieszkaniowych i energetycznych;
 - c) Zespół Interdyscyplinarny – Punkt informacji i Wsparcia dla Osób uwikłanych w Przemoc,
 - d) Dział Świadczeń dla Rodzin z wyodrębnionymi stanowiskami:
 - ds. świadczeń rodzinnych,
 - ds. świadczeń wychowawczych,
 - ds. funduszu alimentacyjnego;
 - e) Dział organizacyjny z wyodrębnionymi stanowiskami:
 - ds. obsługi kancelaryjnej,
 - ds. porządkowych,
 - Zespoły zadaniowe i projektowe.
 - f) Klub Senior+
 - 2) Świetlice środowiskowe RENOVARO i TOTUS TUUS;
 - 3) Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Targu;
 - 4) Placówki oświatowe;
 - 5) Placówki służby zdrowia;
4. Adresaci Programu:

Odbiorcami Programu będą rodziny z dziećmi zamieszkujące na terenie Gminy Miasta Nowy Targ, przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i powrotu dziecka do domu rodzinnego. W szczególności Program skierowany jest do:

- 1) rodzin bezradnych, które borykają się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, niezaradnych życiowo;
- 2) rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- 3) rodzin, którym Sąd ograniczył prawa rodzicielskie lub które postanowieniem Sądu zostały pozbawione praw rodzicielskich;
- 4) rodzin dotkniętych uzależnieniami i zjawiskiem przemocy;
- 5) rodzin żyjących w niedostatku, w tym bezrobotnych.

7. ANALIZA SWOT

Ocena wewnętrznych i zewnętrznych czynników mających wpływ na realizację Programu na terenie Gminy Miasta Nowy Targ

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowy Targ • wykwalifikowana kadra instytucji działających na rzecz rodzin • owocna współpraca służb i instytucji zajmujących się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • Systematycznie malejąca liczba ludności w gminie • ubóstwo • wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych • rosnące koszty utrzymania rodziny;

<ul style="list-style-type: none"> • efektywna współpraca z organizacjami pozarządowymi • realizacja projektów społecznych • kampanie społeczne • zatrudnienie asystentów rodziny • liczne działania profilaktyczne i edukacyjne podejmowane wobec dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy Miasta Nowy Targ • działalność Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • funkcjonowanie Świetlic Środowiskowych oraz świetlic szkolnych • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Punktu Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc • dostęp do poradnictwa specjalistycznego • dostępność usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania • wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży • wsparcie dla rodzin wielodzietnych • funkcjonowanie Klubu Senior+ • gotowość do podejmowania działań wolontarystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; • niechęć ze strony rodzin w zakresie podejmowania działań zmierzających do rozwiązywania problemów • niska chęć współpracy ze strony rodzin • brak umiejętności radzenia sobie z problemami • bierna postawa rodziców i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych • roszczeniowość części rodzin korzystających z pomocy społecznej, uzależnienie od świadczeń pomocy społecznej • brak mieszkań chronionych • brak osób chętnych do pełnienia funkcji rodzin wspierających • zjawisko przemocy w rodzinie.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja i zachęcanie osób do zmiany swoich postaw życiowych • rozpowszechnianie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom znajdujących się w kryzysie • zachęcanie rodzin wieloprotymowych do podejmowania współpracy z asystentem rodziny • rozpowszechnianie informacji na temat pracy asystenta rodziny • wzrost jakości życia mieszkańców Gminy Miasta Nowy Targ • rozwój turystyki w gminie i promocja aktywnego spędzania czasu wolego • rozwój wolontariatu • szkolenie i doskonalenie kadr działających na rzecz pomocy i wsparcia rodzinom • promowanie rodzin wspierających • realizacja rządowych programów • możliwość pozyskiwania funduszy unijnych • wzrost wsparcia finansowego dla rodzin o charakterze socjalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie się zjawisk patologicznych, takich jak: uzależnienia, przemoc w rodzinie, agresja • wzrost skali problemu przemocy względem dzieci • rosnąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu epidemii COVID-19 • brak poczucia bezpieczeństwa i stabilności spowodowane epidemią COVID-19 • wzrost liczby zachorowań na COVID-19 • konieczność pozostawania w kwarantannie i izolacji w związku z epidemią koronawirusa • trudności w niesieniu skutecznej pomocy osobom pozostającym w kwarantannie lub izolacji • niska świadomość rodziców nt. problemów dzieci • wprowadzenie zdalnego nauczania w placówkach oświatowych w wyniku epidemii COVID-19 • wzrost agresji u dzieci i młodzieży spowodowane długotrwałym przebywaniem w domu w systemie zdalnego nauczania • rozwój patologii społecznych i problemów emocjonalnych związanych ze stosowaniem dystansu społecznego w wyniku epidemii koronawirusa • zanik więzi międzyludzkich • wypalenie zawodowe wśród kadry pracowników oświaty i pomocy społecznej działających na rzecz pomocy rodzinom

8. CELE, ZADANIA I POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU

Celem głównym Programu w dalszym ciągu jest kompleksowa pomoc i wsparcie na rzecz rodzin z Gminy Miasta Nowy Targ przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze, tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu tych rodzin i umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin poprzez prowadzenie skoordynowanych działań na rzecz wzmocnienia rodziny.

8.1 Cele szczegółowe

1. Realizacja kompleksowej pomocy rodzinom, z uwzględnieniem działań środowiskowych oraz instytucjonalnych.
2. Kontynuacja wszechstronnego wsparcia rodzin, w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
3. Przeciwdziałanie wykluczeniu i degradacji społecznej rodziny oraz dążenie do jej integracji.
4. Podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz rodzin.

8.2 Potrzeby związane z realizacją Programu

Analizując dane statystyczne z ostatnich lat, bieżącą sytuację rodzin oraz dotychczasową ofertę wsparcia, wskazana jest kontynuacja lub rozszerzenie działań w następujących obszarach:

- wsparcie na rzecz rodzin, które w wyniku pandemii Covid-19 znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i zaburzyła prawidłowe funkcjonowanie w środowisku,
- wzmocnienie i rozszerzenie działań profilaktycznych mających na celu zachęcenie rodzin do przyjęcia na siebie roli rodzin wspierających,
- kontynuacja i utrzymanie zatrudnienia asystentów rodziny, którzy na co dzień pracują z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- dbałość o rozwój i proces kształcenia asystentów rodziny i pracowników socjalnych poprzez systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zawodowych, umożliwiając im udział w szkoleniach, kursach i warsztatach,
- zwiększenie nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku rodzinnym poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz realizowanie wszechstronnych form pomocy rodzinie,
- kontynuacja efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, która stanowić będzie pełne, kompleksowe wsparcie,
- stały monitoring pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych i nauczycieli – w rodzinach, które zagrożone są kryzysem,
- dalsze umożliwienie lub rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin.

8.3 Realizacja celów i podejmowane działania

Cel szczegółowy nr 1		
Realizacja kompleksowej pomocy rodzinom, z uwzględnieniem działań środowiskowych oraz instytucjonalnych		
Lp.	Działania	Wskaźniki
1.1	Zapewnienie rodzinom z dziećmi poczucia bezpieczeństwa socjalnego i objęcie ich możliwą pomocą finansową i rzeczową.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób / rodzin objętych pomocą społeczną • liczba rodzin z dziećmi korzystających z posiłków w stołówce PKPS • liczba dzieci korzystających z posiłków w stołówkach szkolnych / przedszkolach • liczba rodzin objętych wsparciem w ramach programu PO PŻ • liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków rodzinnych z dodatkami • liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń opiekuńczych • liczba rodzin objętych jednorazowym świadczeniem „Za życiem” • liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego • liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń wychowawczych • liczba rodzin objętych świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym – stypendium • liczba dzieci objętych zasiłkiem szkolnym • liczba dzieci objętych programem wyprawka szkolna • liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatków mieszkaniowych • liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatków energetycznych • liczba rodzin objętych Kartą Dużej Rodziny
Cel szczegółowy nr 2		
Kontynuacja wszechstronnego wsparcia rodzin, w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej		
Lp.	Działania	Wskaźniki
2.1	Poradnictwo i praca socjalna z rodziną oraz zapewnienie usługi asystenta rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zatrudnionych pracowników socjalnych • liczba rodzin objętych pracą socjalną • liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych • liczba zatrudnionych asystentów rodziny • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny • liczba rodzin objętych monitoringiem asystenta rodziny, po zakończonej współpracy

2.2	Zapewnienie konsultacji, poradnictwa specjalistycznego i terapeutycznego dla rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba specjalistów (psycholog, prawnik, terapeuta uzależnień, inny – jaki?) • liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistów • liczba udzielonych porad • liczba podmiotów świadczących pomoc specjalistyczną dla rodzin • inne formy wsparcia – jakie?, ile?
2.3	Wsparcie rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej • liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku sprawozdawczym • liczba rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej – objętych usługą asystenta rodziny • liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, którym gmina współfinansuje koszty pobytu w pieczy • liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych • liczba rodzin wspierających • liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych/artykułów promujących rodziny wspierające • liczba szkoleń dla rodzin wspierających
2.4	Zapewnienie rodzinom uprawnionym dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin z dziećmi korzystających z usług opiekuńczych • liczba rodzin korzystających z specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania • inne formy wsparcia – jakie? Ile?
2.5	Działalność integracyjna, profilaktyczna i edukacyjna dla rodzin z dziećmi.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów profilaktycznych, przedsięwzięć • liczba projektów socjalnych / kampanii społecznych • liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym dla rodzin • inne formy wsparcia – jakie? Ile?
2.6	Podejmowanie efektywnej współpracy z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podmiotów / instytucji współpracujących na rzecz rodzin, • liczba zaproszeń na posiedzenia dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej • liczba posiedzeń dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w której wzięli udział asystenci rodziny • liczba wydanych opinii dot. sytuacji materialno – bytowej rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej
Cel szczegółowy nr 3		
Przeciwdziałanie wykluczeniu i degradacji społecznej rodziny oraz dążenie do jej integracji		

Lp.	Działania	Wskaźniki
3.1	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wszczętych procedur w ramach Niebieskiej Karty • liczba posiedzeń grup roboczych • liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego • liczba podmiotów, które wszczęły procedurę Niebieskiej Karty • rodzaje podmiotów, które wszczęły procedurę Niebieskiej Karty • liczba zakończonych spraw w ramach procedury Niebieskiej Karty • liczba konsultacji, udzielonych porad specjalistów w ramach Punktu Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc
3.2	Profilaktyka i działania na rzecz rodzin z dziećmi, w których występuje problem uzależnienia.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu uzależnienia • liczba spraw / wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe
3.3	Organizacja czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe) • liczba miejsc w placówkach • liczba świetlic szkolnych • formy aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież – jakie? • formy organizowania wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci (kolonia letnia, półkolonia, zimowisko) • ilość uczestników kolonii, półkolonii, zimowiska • podmioty organizujące różne formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy nr 4

Podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz rodzin

Lp.	Działania	Wskaźniki
4.1	Rozwój kształcenia asystentów rodziny i pracowników socjalnych poprzez systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zawodowych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń z udziałem pracowników socjalnych • liczba szkoleń z udziałem asystentów rodziny • rodzaje szkoleń i zakres tematyczny
4.2	Organizacja spotkań mających na celu omawianie trudnych przypadków	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań/narad z udziałem przedstawicieli instytucji działających na rzecz rodzin • liczba uczestników spotkań

4.3	Prowadzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego oraz świetlic w placówkach oświatowych dla dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek wsparcia dziennego • liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego • liczba świetlic szkolnych • liczba dzieci uczęszczających do świetlic szkolnych • liczba programów / projektów edukacyjnych realizowanych w placówkach wsparcia dziennego • liczba programów / projektów edukacyjnych realizowanych w świetlicach szkolnych
4.4	Objęcie dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych wsparciem specjalistycznym w placówkach oświatowych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zatrudnionych pedagogów w placówkach oświatowych • liczba zatrudnionych psychologów w placówkach oświatowych • liczba dzieci objętych wsparciem pedagogicznym i psychologicznym.

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznych, zminimalizowanie negatywnych zachowań w rodzinach w kryzysie oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

9. REALIZACJA PROGRAMU

Koordinowanie, organizowanie oraz inicjowanie Programu należy do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu, który odpowiedzialny jest za jego realizację przy współpracy z lokalnym samorządem, instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami zajmującymi się sprawami rodziny.

9.1 Finansowanie

Źródłem finansowania zadań ujętych w Programie, są środki własne Gminy przeznaczone na realizację działań na rzecz wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, dotacji oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł – dotacje, granty projektowe i inne.

9.2 Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie i ewaluacja Programu z założenia ma służyć sprawdzeniu czy zakładane rezultaty i planowane działania zostały zrealizowane. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku

oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Dane statystyczne pozyskiwane podczas realizacji Programu będą analizowane i posłużą sprawdzaniu efektywności podejmowanych działań. Sprawozdanie z realizacji założeń niniejszego Programu, składane będzie corocznie Radzie Miasta Nowy Targ. Sprawozdanie będzie również przedstawiać potrzeby w zakresie realizacji zadań wspierania rodziny.

9.3 Harmonogram działań na lata 2022 – 2024

Lp.	Działania	2022	2023	2024
1.1	Zapewnienie rodzinom z dziećmi poczucia bezpieczeństwa socjalnego i objęcie ich możliwą pomocą finansową i rzeczową.	X	X	X
2.1	Poradnictwo i praca socjalna z rodziną oraz zapewnienie usługi asystenta rodziny.	X	X	X
2.2	Zapewnienie konsultacji, poradnictwa specjalistycznego i terapeutycznego dla rodzin.	X	X	X
2.3	Wsparcie rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	X	X	X
2.4	Zapewnienie rodzinom uprawnionym dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.	X	X	X
2.5	Działalność integracyjna, profilaktyczna i edukacyjna dla rodzin z dziećmi.	X	X	X
2.6	Podejmowanie efektywnej współpracy z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego.	X	X	X
3.1	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	X	X	X
3.2	Profilaktyka i działania na rzecz rodzin z dziećmi, w których występuje problem uzależnienia.	X	X	X
3.3	Organizacja czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.	X	X	X
4.1	Rozwój kształcenia asystentów rodziny i pracowników socjalnych poprzez systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zawodowych.	X	X	X
4.2	Organizacja spotkań mających na celu omawianie trudnych przypadków	X	X	X
4.3	Prowadzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego oraz świetlic w placówkach oświatowych dla dzieci.	X	X	X
4.4	Objęcie dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych wsparciem specjalistycznym w placówkach oświatowych.	X	X	X

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Targu
mgr Agnieszka Zmarzlińska

